

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) nr 532/2014,**13. märts 2014,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudust kannatavate isikute jaoks**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 223/2014, mis käsitleb Euroopa abifondi enim puudustkannatavate isikute jaoks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 32 lõikeid 8 ja 9, artikli 34 lõikeid 7 ja 8 ning artikli 55 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 223/2014 kohaselt võib komisjon võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada kõnealuse määruse vähem olulisi sätteid seoses Euroopa abifondiga enim puudust kannatavate isikute jaoks.
- (2) Määrusega (EL) nr 223/2014 on pandud korraldusasutusele kohustus luua süsteem, et salvestada ja säilitada elektrooniliselt iga tegevuse andmed, mis on vajalikud järelevalveks, hindamiseks, finantsjuhtimiseks, kontrollimiseks ja auditeerimiseks, sealhulgas andmed enim puudust kannatavate inimeste sotsiaalset kaasatust edendavates rakenduskavades (edaspidi „II rakenduskava“) osalejate kohta. Seetõttu on vaja sätestada sellesse süsteemi salvestatavate ja seal säilitatavate andmete loend.
- (3) Teatavad andmed on olulised ainult konkreetset liiki tegevuste või rakenduskavade puhul, seetõttu tuleks andmenõuete kohaldatavust täpsustada. Määruses (EL) nr 223/2014 on sätestatud konkreetset nõudeid II rakenduskava kaudu toetatavates tegevustes osalejate andmete salvestamise ja säilitamise kohta ning neid nõudeid tuleb arvesse võtta.
- (4) Andmete loend peaks võtma arvesse määruses (EL) nr 223/2014 sätestatud aruandlusnõudeid tagamaks, et finantsjuhtimiseks ja -järelevalveks vajalikud andmed, kaasa arvatud maksetaotluste, raamatupidamise aastaaruannete ja rakendusaruannete koostamiseks vajalikud andmed iga tegevuse kohta on olemas kujul, milles neid saab hõlpsalt agregeerida ja ühitada. Loend peaks arvestama sellega, et teatavaid elektroonilisel kujul baasandmeid tegevuste kohta on vaja tegevuste tulemuslikuks finantsjuhtimiseks ning tegevusi käsitleva põhiteabe avaldamise nõuete täitmiseks. Teatavaid muid andmeid on vaja kontrollide ja auditeerimise tulemuslikuks kavandamiseks ning elluviimiseks.
- (5) Salvestatavate ja säilitatavate andmete loend ei tohiks määrata korraldusasutuste loodavate elektrooniliste süsteemide tehnilisi omadusi või struktuuri ega salvestatavate ja säilitatavate andmete vormingut, kui see ei ole käesolevas määruses konkreetselt sätestatud. Samuti ei tohiks sellest sõltuda, milliseid andmeid süsteemi sisestatakse või selles luuakse; mõnel juhul võivad loendis sisalduvad andmed nõuda mitme väärtuse sisestamist. Sellegipoolest on vaja sätestada teatavad eeskirjad kõnealuste andmete olemuse kohta tagamaks, et korraldusasutus saaks täita oma seire, hindamise, finantsjuhtimise, kontrollimise ja auditeerimise kohustusi, kaasa arvatud juhul, kui selleks on vaja üksikuid osalejaid käsitlevate andmete töötlemist.
- (6) Tagamaks, et rakenduskavade raames tehtavaid kulusid saaks kontrollida ja auditeerida, on vaja sätestada kriteeriumid, millele peaks vastama kontrollijalg, et pidada seda piisavaks.
- (7) Seoses määruse (EL) nr 223/2014 kohase auditeerimisega on vaja sätestada, et komisjon ja liikmesriigid peaksid vältima isikuandmete mis tahes volitamata avaldamist või juurdepääsu neile, ning näha ette, millisel otstarbel võivad komisjon ja liikmesriigid selliseid andmeid töödelda.
- (8) Tegevuste auditeerimise eest vastutab auditeerimisasutus. Tagamaks, et selliste auditite ulatus ja tulemuslikkus oleksid piisavad ning et neid tehtaks kõigis liikmesriikides samade standardite alusel, on vaja sätestada tingimused, millele need peaksid vastama.

⁽¹⁾ ELT L 72, 12.3.2014, lk 1.

- (9) Üksikasjalikult on vaja sätestada auditeeritavate tegevuste valimise alused, mida auditeerimisasutus peaks valimimeetodi kehtestamisel või heakskiitmisel arvesse võtma, kaasa arvatud valimiüksuse kindlaksmääramine, teatava valimi suhtes kasutatavad tehnilised kriteeriumid ning vajaduse korral tegurid, mida võtta arvesse lisavalimi moodustamisel.
- (10) Auditeerimisasutus peaks koostama auditiarvamuse, mis hõlmab määruses (EL) nr 223/2014 osutatud arvepidamist. Tagamaks, et raamatupidamise aastaaruannete auditite ulatus ja sisu oleksid piisavad ning et neid tehtaks kõigis liikmesriikides samade standardite alusel, on vaja sätestada tingimused, millele need peaksid vastama.
- (11) Tagamaks õiguskindlust ja kõigi liikmesriikide võrdset kohtlemist finantskorrektsioonide tegemisel kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, on vaja sätestada kriteeriumid suurte puuduste kindlakstegemiseks juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises, määratleda selliste puuduste peamised tüübid ning sätestada kriteeriumid kohaldatavate finantskorrektsioonide taseme määramiseks ja kriteeriumid ekstrapoleeritud või kindlamääraliste finantskorrektsioonide kohaldamiseks.
- (12) Tagamaks käesolevas määruses sätestatud meetmete kiiret kohaldamist, peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneval päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses kehtestatakse järgmised määrust (EL) nr 223/2014 täiendavad sätted:

- a) eeskirjad, mis näevad ette selliste andmetega seotud teabe, mida tuleb salvestada ja säilitada elektroonilisel kujul korraldusasutuse loodavas seiresüsteemis;
- b) üksikasjalikud miinimumnõuded kontrollijälje kohta, mis on seotud raamatupidamisandmike säilitamise ja tõendavate dokumentide hoidmisega sertifitseerimis-, korraldus- ja vahendusasutuste ning toetusesaajate tasandil;
- c) tegevusauditite ja raamatupidamise aastaaruannete auditite ulatus ja sisu ning tegevuste valimi koostamise meetodika;
- d) üksikasjalikud eeskirjad komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate poolt tehtavate auditite käigus kogutavate andmete kasutamise kohta;
- e) üksikasjalikud eeskirjad juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlakstegemiseks, kaasa arvatud selliste puuduste peamised tüübid, kasutatava finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriumid ning kindlate määrade ja ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumid.

II PEATÜKK

JUHTIMIS- JA KONTROLLISÜSTEEMI KÄSITLEVAD ERISÄTTED

Artikkel 2

Elektroonilises vormis salvestatavad ja säilitatavad andmed

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 32 lõige 8)

1. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 32 lõike 2 punkti d kohaselt loodavas seiresüsteemis iga tegevuse kohta elektrooniliselt salvestatavaid ja säilitatavaid andmeid käsitlev teave on sätestatud käesoleva määruse I lisas.
2. Andmed salvestatakse ja säilitatakse iga tegevuse kohta, kaasa arvatud II rakenduskava kaudu toetatavates tegevustes osalejate (võimaluse korral soopõhiselt eristatud) andmed, et võimaldada neid agregeerida, kui see on vajalik seire, hindamise, finantsjuhtimise, kontrolli ja auditeerimise eesmärgil. Samuti peab see võimaldama selliste andmete kumulatiivset agregeerimist kogu programmiperioodi vältel.

Artikkel 3

Üksikasjalikud miinimumnõuded kontrolljälje kohta

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 32 lõige 9)

1. Üksikasjalikud miinimumnõuded kontrolljälje kohta, mis on seotud raamatupidamisandmike säilitamise ja tõendavate dokumentide hoidmisega, on järgmised:

- a) kontrolljälj peab võimaldama kontrollida toidu- ja/või esmase materiaalse abi rakenduskavas (edaspidi „I rakenduskava“) või II rakenduskava seirekomisjoni poolt kehtestatud valikukriteeriumide kohaldamist;
- b) määruse (EL) nr 223/2014 artikli 25 lõike 1 punkti a kohaste toetuste kontekstis peab kontrolljälj võimaldama rakenduskava raames kaasrahastatavate tegevuste kohta komisjonile esitatud sertifitseeritud agregeeritud summade kokkuvõimist üksikasjalike raamatupidamisandmikega ja tõendavate dokumentidega, mis on sertifitseerimisasutuse, korraldus- ja vahendus- ja toetusesaajate valduses;
- c) artikli 25 lõike 1 punktide b ja c kohaste toetuste kontekstis peab kontrolljälj võimaldama rakenduskava raames kaasrahastatavate tegevuste kohta komisjonile esitatud sertifitseeritud agregeeritud summade kokkuvõimist üksikasjalike andmetega väljundite või tulemuste kohta ja tõendavate dokumentidega, mis on sertifitseerimisasutuse, korraldus- ja vahendus- ja toetusesaajate valduses, kaasa arvatud vajaduse korral dokumentidega ühikuhindade standardiseeritud astmiku ja ühekordsete maksete määramise kohta;
- d) määruse (EL) nr 223/2014 artikli 25 lõike 1 punkti d kohaselt määratud kulude kontekstis peab kontrolljälj vajaduse korral tõendama ja põhjendama arvutusmeetodit ning kindlate rahastamismäärade valiku aluseid ning neid rahastamiskõlblikke otseseid kulusid või muude valitud kategooriate raames deklareeritud kulusid, mille puhul kohaldatakse kindlat rahastamismäära;
- e) määruse (EL) nr 223/2014 artikli 26 lõike 2 punktide b, c ja e ning artikli 26 lõike 3 teise osa kohaselt määratud kulude kontekstis peab kontrolljälj võimaldama põhjendada rahastamiskõlblikke otseseid kulusid või muude valitud kategooriate raames deklareeritud kulusid, mille puhul kohaldatakse kindlat rahastamismäära;
- f) kontrolljälj peab võimaldama kontrollida toetuse maksmist toetusesaajale avaliku sektori vahenditest;
- g) kui see on asjakohane, sisaldab kontrolljälj iga tegevuse kohta tehnilisi kirjeldusi ja rahastamiskava, toetuse heakskiitmisega seotud dokumente, riigihankemenetlustega seotud dokumente, toetusesaaja aruandeid ning tehtud kontrollide ja auditite aruandeid;
- h) kontrolljälj sisaldab teavet tegevuse valdkonnas tehtud juhtimise kontrollimise ja auditite kohta;
- i) kontrolljälj peab võimaldama kontrollida tegevuse tulemusnäitajatega seotud andmete vastavust aruandes esitatud andmetele ja tulemustele ning vajaduse korral ka programmi eesmärkidele.

Punktides c ja d osutatud kulude puhul peab kontrolljälj võimaldama kontrolliasutuse poolt kasutatud arvutusmeetodi kontrolli määruse (EL) nr 223/2014 artikli 25 lõike 3 nõuetele vastavuse seisukohast.

2. Korraldus- ja vahendus- ja toetusesaajate tagab dokumentaalsed andmed selliste asutuste nimetuste ja asukohtade kohta, kelle valduses on kõigile lõikes 1 sätestatud miinimumnõuetele vastava piisava kontrolljälje tagamiseks vajalikud kõik tõendavad dokumendid.

Artikkel 4

Komisjoni ametnike või komisjoni volitatud esindajate tehtavate auditite käigus kogutavate andmete kasutamine

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõige 8)

1. Komisjon rakendab kõiki vajalikke meetmeid, et vältida komisjoni poolt auditite käigus kogutavate andmete volitamata avaldamist või neile volitamata juurdepääsu.
2. Komisjon kasutab auditite käigus kogutud andmeid ainult selleks, et täita oma määruse (EL) nr 223/2014 artiklist 36 tulenevaid kohustusi. Kogutavatele andmetele on juurdepääs Euroopa Kontrollikojal ja Euroopa Pettustevastasel Ametil.

3. Kogutud andmeid ei saadeta ilma andmeid esitanud liikmesriigi sõnaselge nõusolekuta kellelegi teisele kui neile liikmesriikide ametiisikutele või liidu institutsioonide ametiisikutele, kelle ülesanded nõuavad, et neil oleks kohaldatavate eeskirjade alusel juurdepääs neile andmetele.

Artikkel 5

Tegevusauditid

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõige 7)

1. Tegevusauditid tehakse iga raamatupidamisaasta kohta; auditeeritakse tegevusi, mis valitakse auditeerimisasutuse poolt kehtestatud või heakskiidetud meetodil kooskõlas käesoleva määruse artikliga 6.

2. Tegevusauditid tehakse tõendavate dokumentide alusel, mis moodustavad kontrolljalje, ning tegevusaudit kontrollib komisjonile deklareeritud kulude seaduslikkust ja eeskirjadele vastavust järgmistes aspektides:

a) et tegevus on valitud kooskõlas rakenduskava valikukriteeriumidega, et tegevus ei olnud füüsiliselt valmis või täielikult ellu viidud enne, kui toetusesaaja esitas rakenduskava raames rahastamise taotluse, et tegevust on rakendatud kooskõlas heakskiitva otsusega ja see vastab auditi ajal kõigile kohaldatavatele tingimustele, mis on seotud funktsionaalsuse, kasutuse ja saavutatavate eesmärkidega;

b) et komisjonile deklareeritud kulud vastavad raamatupidamise andmetele ning et nõutavad tõendavad dokumendid tõendavad piisava kontrolljalje olemasolu käesoleva määruse artikli 3 kohaselt;

c) et komisjonile deklareeritud kulud on arvestatud kooskõlas määruse (EL) nr 223/2014 artikli 25 lõike 1 punktidega b ja c, et nendest kuludest toetusesaajale tehtud maksete aluseks olnud väljundid ja tulemused on saavutatud, et osalejate andmed või vajaduse korral muud väljundite ja tulemustega seotud kirjed on kooskõlas komisjonile esitatud teabega ning et nõutavad tõendavad dokumendid tõendavad piisava kontrolljalje olemasolu, nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklis 3.

Auditid peavad kontrollima ka seda, et avaliku sektori toetus oleks makstud toetusesaajale välja kooskõlas määruse (EL) nr 223/2014 artikli 42 lõikega 2.

3. Tegevusauditid peavad vajaduse korral hõlmama tegevuse füüsilise rakendamise kohapealset kontrolli.

4. Tegevusauditid kontrollivad sertifitseerimisasutuse poolt oma raamatupidamissüsteemis salvestatud vastavate kulude täpsust ja terviklikkust ning kontrolljalje kokkusobivust kõigil tasanditel.

5. Kui tuvastatud probleemid näivad olevat olemuselt süstemaatilised ja seavad seetõttu ohtu muud rakenduskava tegevused, tagab auditeerimisasutus edasise kontrolli, kaasa arvatud vajaduse korral täiendavad auditid, et teha kindlaks probleemide ulatus, ja soovitab vajalikke parandusmeetmeid.

6. Komisjonile aastase katvuse teatamisel võetakse auditeeritud kuludena arvesse ainult lõike 1 kohaselt tehtava auditi hõlmatud kulusid. Sel eesmärgil kasutatakse määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõike 6 alusel koostatud kontrolliaruande näidist.

Artikkel 6

Tegevuste valimi koostamise meetodika

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõige 7)

1. Auditeerimisasutus kehtestab valimi koostamise meetodi („valimimeetod”) kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud nõuetega, võttes arvesse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditeerimisstandardeid INTOSAI, IFAC või IIA.

2. Lisaks auditistrateegias toodud selgitustele säilitab auditeerimisasutus valimimeetodi määramisel kasutatud dokumente ja professionaalseid hinnanguid, mis hõlmavad kavandamise, valiku, katsetamise ja hindamise etappe tõendamaks, et kehtestatud meetod on sobiv.

3. Valim peab olema esinduslik populatsiooni suhtes, millest see valitakse, ning võimaldama auditeerimisasutusel koostada kehtiv auditiarvamus kooskõlas määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõike 5 punktiga a. Kõnealune populatsioon peab sisaldama rakenduskava kulusid, mille kohta on komisjonile asjaomase raamatupidamisaasta eest määruse (EL) nr 223/2014 artikli 41 kohaselt esitatud maksetaotlused. Valimi võib koostada raamatupidamisaasta jooksul või pärast seda.

4. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõike 1 kohaldamiseks kasutatakse statistilise valimi koostamise meetodit, kui see tagab:

i) valimi elementide juhusliku valiku;

ii) tõenäosusteooria kasutamise valimi tulemuste hindamisel, kaasa arvatud valimi koostamise riski ning kavandatud ja saavutatud täpsuse mõõtmise ja kontrolli.

5. Valimimeetod peab tagama iga populatsiooni kuuluva valimiühiku juhusliku valimise, kasutades valimit moodustavate üksuste valimiseks iga populatsiooniühiku jaoks genereeritud juhuslikke arve, või süstemaatilise valiku teel, kasutades juhuslikku alguspunkti ja rakendades ülejäänud elementide valimiseks süstemaatilist reeglit.

6. Valimiühiku määrab auditeerimisasutus pädevale arvamusele tuginedes. Valimiühikuks võib olla tegevus, projekt tegevuse raames või toetusesaaja maksendõue. Teave valitud valimiühiku tüübi ning valiku langetamisel kasutatud pädeva arvamuse kohta kantakse kontrolliaruandesse.

7. Kui valimiühikuga seotud kogukulud raamatupidamisaastal on negatiivne summa, jäetakse see lõikes 3 eespool osutatud populatsioonist välja ning seda auditeeritakse eraldi. Auditeerimisasutus võib koostada ka kõnealuse eraldiseisva populatsiooni valimi.

8. Kui kohaldatakse määruse (EL) nr 223/2014 artikli 58 lõikes 1 sätestatud proportsionaalse kontrolli tingimusi, võib auditeerimisasutus jätta kõnealuses artiklis osutatud elemendid valimi võtmise populatsioonist välja. Kui asjaomane tegevus on juba valimisse valitud, asendab auditeerimisasutus selle sobiva juhusliku valikuga.

9. Kõiki valimis sisalduvaid komisjonile deklareeritud kulusid auditeeritakse.

Kui valitud valimiühikud hõlmavad suurt hulka maksetaotlusi või -arveid, võib auditeerimisasutus auditeerida neid allvalimi koostamise teel, valides maksetaotluseid või -arveid samade valimi koostamise parameetrite alusel, mida kasutatakse põhivalimi ühikute valimiseks.

Sellisel juhul arvutatakse iga auditeeritava valimiühiku jaoks sobivad valimi suurused ning igal juhul ei ole need väiksemad kui 30 maksetaotlust või -arvet iga valimiühiku kohta.

10. Auditeerimisasutus võib populatsiooni stratifitseerida, jaotades selle allpopulatsioonideks, millest igauks on sarnaste omadustega valimiühikute rühm eelkõige riski või eeldatava veamäära poolest, või milles populatsioon sisaldab tegevusi, mis koosnevad rakenduskava alusel tehtavatest rahalistest maksetest suure maksumusega ühikute/üksuste jaoks.

11. Auditeerimisasutus hindab süsteemi usaldusväärsust kõrgelt, keskmiselt või madalalt, võttes arvesse süsteemiauditite tulemusi valimi koostamise tehniliste parameetrite määramisel, nii, et süsteemiaudititest ja tegevusaudititest saadav kokkuvõtlik kindlusaste oleks kõrge. Kui süsteemi usaldusväärsust hinnatakse kõrgelt, peab valimisse kuuluvate tegevuste usaldusväärsuse tase olema vähemalt 60 %. Kui süsteemi usaldusväärsust hinnatakse madalaks, peab valimisse kuuluvate tegevuste usaldusväärsuse tase olema vähemalt 90 %. Maksimalne olulisuse piirmäär peab olema 2 % lõikes 3 osutatud kuludest.

12. Kui tuvastatakse rikkumisi või rikkumiste oht, otsustab auditeerimisasutus pädevale arvamusele tuginedes, kas on vaja auditeerida täiendavat valimit täiendavatest tegevustest või tegevuste osadest, mida juhuslikus valimis ei auditeeritud, et võtta arvesse tuvastatud spetsiifilisi riskitegureid.

13. Auditeerimisasutus analüüsib täiendava valimi auditite tulemusi eraldi, teeb nende tulemuste põhjal järeldused ning edastab need iga-aastases kontrolliaruandes komisjonile. Täiendavas valimis tuvastatud rikkumisi ei kaasata juhusliku valimi prognoositava juhusliku vea arvutusse.

14. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõike 5 punktides a ja b osutatud auditiarvamuse ja kontrolliaruande jaoks arvutab auditeerimisasutus tegevusauditite tulemuste põhjal koguvea määra, mis on prognoositavate juhuslike vigade ning vajaduse korral süsteemsete vigade ja korrigeerimata anomaalsete vigade summa jagatuna populatsiooniga.

Artikkel 7

Raamatupidamise aastaaruannete auditid

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõige 7)

1. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 49 lõikes 1 osutatud raamatupidamise aastaaruannete auditeid teeb auditeerimisasutus iga raamatupidamisaasta kohta.
2. Raamatupidamise aastaaruannete audit annab põhjendatud kindlustunde arvestuskannetes deklareeritud summade terviklikkuse, täpsuse ja õigsuse kohta.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel võtab auditeerimisasutus arvesse eelkõige sertifitseerimisasutuse kohta tehtavate süsteemiauditite ning tegevusauditite tulemusi.
4. Süsteemiaudit hõlmab sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemi usaldusvärsuse kontrolli ning sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemi kantud tühistatud ja tagasi nõutud summade kulude täpsuse kontrolli valimi alusel.
5. Et auditiarvamuses oleks võimalik järeldada et arvepidamine on tõene ja aus, kontrollib auditeerimisasutus, et kõik määruse (EL) nr 223/2014 artikliga 49 nõutavad elemendid oleks arvepidamises õigesti kajastatud ning vastaksid tõendavatele arvestuskirjetele, mis on auditeerimisasutuse tehtava auditeerimise ajal kõigi asjaomaste asutuste ja toetusesaajate valduses. Eelkõige kontrollib auditeerimisasutus talle sertifitseerimisasutuse poolt esitatava arvepidamise alusel, kas
  - a) määruse (EL) nr 223/2014 artikli 49 lõike 1 punkti a kohaselt deklareeritud rahastamiskõlblike kulude kogusumma vastab asjaomasel raamatupidamisaastal komisjonile esitatud maksetaotlustes sisalduvatele kuludele ja vastavale avaliku sektori toetusele, ning kui esineb lahknevusi, kas nende vastavusse viimiseks vajalike summade kohta on antud arvepidamises piisavad selgitused;
  - b) raamatupidamisaasta jooksul tühistatud ja tagasi nõutud summad, raamatupidamisaasta lõpu seisuga tagasinõudmisele kuuluvad summad ning arvepidamises nimetatud summad, mida ei ole võimalik tagasi nõuda, vastavad sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemidesse sisestatud summadele ning põhinevad vastutava korraldusasutuse või sertifitseerimisasutuse otsustel;
  - c) kuludid on arvepidamisest välja jäetud kooskõlas määruse (EL) nr 223/2014 artikli 49 lõikega 2, kui see kohaldub, ning kas kõik nõutavad korrektsioonid kajastuvad asjaomase raamatupidamisaasta arvepidamises.

Punktides b ja c osutatud kontrollimisi võib teha valimi alusel.

III PEATÜKK

FINANTSJUHTIMIST JA -KORREKTSIOONE KÄSITLEVAD ERISÄTTED

Artikkel 8

Kriteeriumid juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusas toimimises esinevate suurte puuduste kindlakstegemiseks

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 55 lõige 4)

1. Komisjon annab oma hinnangu juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõhusale toimimisele lähtuvalt kõigi olemasolevate süsteemiauditite, kaasa arvatud kontrollimehhanismide testide ja tegevusauditite tulemustest.

Hindamine hõlmab rakenduskava sisekontrollikeskkonda, korraldus- ja sertifitseerimisasutuste juhtimis- ja kontrollitegevusi, korraldus- ja sertifitseerimisasutuste poolset seiret ja auditeerimisasutuse kontrollitoiminguid ning selle aluseks on II lisa tabelis 1 esitatud põhinõuete täitmise kontroll.

Kõnealuste põhinõuete täitmist hinnatakse II lisa tabelis 2 sätestatud kategooriate alusel.

2. Juhtimis- ja kontrollisüsteemi tõhusa toimimise suurte puuduste põhitüübid on juhtumid, kui mõni II lisa tabeli 1 punktides 2, 4, 5, 13, 15, 16 ja 18 osutatud põhinõuetest või kaks või enam II lisa tabeli 1 muudest põhinõuetest langevad hinnangu kohaselt II lisa tabeli 2 kategooriatesse 3 või 4.

Artikkel 9

Kindlate määrade või ekstrapoleeritud finantskorrektsioonide kohaldamise kriteeriumid ning finantskorrektsiooni taseme määramise kriteeriumid

(määruse (EL) nr 223/2014 artikli 55 lõige 4)

1. Finantskorrektsioone kohaldatakse kogu rakenduskavale või selle osale, kui komisjon tuvastab juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimises ühe või mitu suurt puudust.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, kohaldatakse kogu rakenduskavale või selle osale ekstrapoleeritud finantskorrektsioone, kui komisjon tuvastab tegevuste esinduslikus valimis süsteemseid rikkumisi, mis võimaldab kvantifitseerida täpsemalt riski liidu eelarvele. Sellisel juhul ekstrapoleeritakse esindusliku valimi kontrolli tulemusi ülejäänud populatsioonile, millest valim finantskorrektsiooni määramiseks võeti.

2. Kindlamääralise korrektsiooni taseme fikseerimisel võetakse arvesse järgmiseid elemente:

- a) suure puuduse või suurte puuduste suhteline tähtsus juhtimis- ja kontrollisüsteemi terviklikus kontekstis;
- b) suure puuduse või suurte puuduste sagedus ja ulatus;
- c) liidu eelarvele põhjustatava kahju riski tase.

3. Neid elemente arvesse võttes fikseeritakse finantskorrektsiooni tase järgmiselt:

- a) kui suur puudus või suured puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemis on nii põhimõttelised, sagedased või laialt levinud, et see/need kujutab/kujutavad endast süsteemi täielikku häirumist, mis seab ohtu seonduvate kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 100 %;
- b) kui suur puudus või suured puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemis on nii sagedased ja laialt levinud, et see/need kujutab/kujutavad endast süsteemi äärmiselt tõsist häirumist, mis seab ohtu väga suure osa seonduvate kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 25 %;
- c) kui suur puudus või suured puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuleneb/tulenevad süsteemi mittetäielikust toimimisest või nii kehvast või nii harvast toimimisest, et see seab ohtu suure osa seonduvate kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 10 %;
- d) kui suur puudus või suured puudused juhtimis- ja kontrollisüsteemis tuleneb/tulenevad süsteemi ebajärjepidevast toimimisest, mis seab ohtu olulise osa seonduvate kulude seaduslikkuse ja eeskirjadele vastavuse, kohaldatakse kindlat määra 5 %.

4. Kui lõike 3 kohaselt fikseeritav kindel määr oleks ebaproportsionaalne, siis korrektsiooni taset vähendatakse.

5. Kui vastutavad asutused ei ole asjaomasel raamatupidamisaastal finantskorrektsiooni kohaldamise järgselt suutnud võtta piisavaid korrektsioonimeetmeid, mistõttu järgneval raamatupidamisaastal tuvastatakse sama tõsine puudus või samad tõsised puudused, võib suurendada korrektsiooni määra tulenevalt tõsise puudujäägi või tõsiste puudujääkide püsimisest tasemele, mis ei ületa kõrguselt järgmise kategooria taset.

Artikkel 10

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3 jõustub alates 1. detsembrist 2014 teabe suhtes, mis on seotud I lisas osutatud andmete salvestamise ja säilitamisega.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. märts 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

Seiresüsteemis elektroonilisel kujul salvestatavate ja säilitatavate andmete loend (millele osutatakse artiklis 2)

Andmed on nõutavad I ja II rakenduskava ⁽¹⁾ raames toetatavate tegevuste puhul, kui teises veerus ei ole ette nähtud teisiti.

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
Teave toetusesaaja kohta ⁽¹⁾	
1. Iga toetusesaaja nimi või kordumatu tunnus	
2. Teave selle kohta, kas toetusesaaja on avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus	
3. Teave selle kohta, kui käibemaks toetusesaaja kuludelt ei ole riigi käibemaksuseaduse alusel tagasi nõutav	
4. Toetusesaaja kontaktandmed	
Tegevusandmed	
5. Tegevuse nimetus või kordumatu tunnus	
6. Tegevuse lühikirjeldus	
7. Tegevuse kohta taotluse esitamise kuupäev	
8. Alguskuupäev, mis on nimetatud toetuse tingimusi sätestavas dokumendis	
9. Lõppkuupäev, mis on nimetatud toetuse tingimusi sätestavas dokumendis	
10. Tegelik kuupäev, mil tegevus füüsiliselt lõpule viiakse või täielikult rakendatakse	
11. Asutus, mis annab välja toetuse tingimusi sätestava dokumendi	
12. Toetuse tingimusi sätestava dokumendi kuupäev	
13. Tegevuse valuuta	
14. Programmi(de) lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahend(id), mille raames tegevust toetatakse	
15. Antud materiaalse abi liik (liigid)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
16. Toetatud tegevuste liik (liigid)	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes

(¹) I rakenduskava hõlmab toidu ja/või materiaalsel abi enim puudust kannatavatele isikutele, II rakenduskava hõlmab enim puudust kannatavate isikute sotsiaalset kaasamist.

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
17. Rahastamisvormi kood(id)	
18. Asukoha kood(id)	
19. Avalik-õigusliku asutuse või partnerorganisatsiooni ostetud toidu kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
20. Avalik-õigusliku asutuse poolt kooskõlas määruse (EL) 223/2014 artikli 23 lõikega 4 tarnitud toidu kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
21. Partnerorganisatsioonidele tarnitud toidu kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
22. Lõppsaajatele tarnitud toidu kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
23. Avalik-õigusliku asutuse või partnerorganisatsiooni ostetud esmase materiaalse abi kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
24. Partnerorganisatsioonidele tarnitud esmase materiaalse abi kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
25. Lõppsaajatele tarnitud esmase materiaalse abi kogus (kui see on asjakohane)	Ei kohaldata II rakenduskava suhtes
Näitajaid käsitlevad andmed	
26. Tegevusega seotud ühiste näitajate nimetus	
27. Tegevusega seotud ühiste näitajate identifitseerimistähis	
28. Ühiste näitajate osas saavutatud tase iga rakendusaasta kohta või tegevuse lõppedes	
29. Ainult konkreetsele rakenduskavale omase tegevusega seotud näitajate nimetus	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
30. Ainult konkreetsele rakenduskavale omase tegevusega seotud näitajate identifitseerimistähis	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
31. Ainult konkreetsele rakenduskavale omaste väljundinäitajate sihteesmärgid	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
32. Ainult konkreetsele rakenduskavale omaste väljundinäitajate osas saavutatud tase iga rakendusaasta kohta või tegevuse lõppedes	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
33. Iga väljundnäitaja mõõtühik	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
34. Tulemusnäitajate lähtetase	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
35. Tulemusnäitajate sihttase	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
36. Iga tulemuseesmärgi mõõtühik ja lähtetase	Ei kohaldata I rakenduskava suhtes
37. Iga näitaja mõõtühik	
Iga tegevuse finantsandmed (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
38. Tegevuse rahastamiskõlblike kulude kogusumma, mis on heaks kiidetud toetuse tingimusi sätestavas dokumendis	
39. Rahastamiskõlblike kulude kogusumma, mis on avaliku sektori kulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses	
40. Avaliku sektori toetuse summa, mis on nimetatud toetuse tingimusi sätestavas dokumendis	
Andmed toetusesaaja maksetaotluste kohta (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
41. Toetusesaaja iga maksetaotluse kättesaamise kuupäev	
42. Toetusesaajale maksetaotluse alusel tehtava iga makse kuupäev	
43. Rahastamiskõlblike kulude summa maksetaotluses, mis on toetusesaajale tehtava iga makse alus	
44. Avaliku sektori kulude summa määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastab iga makse aluseks olevatele rahastamiskõlblikele kuludele	
45. Toetusesaajale maksetaotluse alusel tehtava iga makse summa	
46. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 32 lõike 5 punkti b kohase tegevuse kohapealsete kontrollimiste alguskuupäev	
47. Määruse (EL) nr 223/2014 artikli 34 lõike 1 ja käesoleva määruse artikli 6 kohase tegevuse kohapealsete auditite kuupäev	
48. Auditeerinud või kontrollinud asutus	
Toetusesaaja maksetaotlustes sisalduvate kulude andmed tegelike kulude alusel (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
49. Tegelikult tehtud ja välja makstud kulude alusel komisjonile deklareeritud rahastamiskõplikud avaliku sektori kulud	
50. Avaliku sektori kulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastavad tegelikult tehtud ja välja makstud kulude alusel komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblikele kuludele	
51. Lepingu tüüp, kui lepingu sõlmimise suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ ⁽²⁾ (teenuste pakkumine/asjade pakkumine) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL, ⁽³⁾ sätteid	

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
52. Lepingu summa, kui lepingu sõlmimise suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ või direktiivi 2014/23/EL sätteid	
53. Tekkinud ja makstud rahastamiskõlblikud kulud lepingu alusel, kui lepingu sõlmimise suhtes kohaldatakse 2004/18/EÜ või direktiivi 2014/23/EL sätteid	
54. Kasutatav hankemenetlus, kui lepingu sõlmimise suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/18/EÜ või direktiivi 2014/23/EL sätteid	
55. Toetusesaaja nimi või kordumatu tunnus, kui lepingu sõlmimise suhtes kohaldatakse direktiivi 2014/23/EL sätteid	
Toetusesaaja maksetaotlustes sisalduvate kulude andmed ühikuhindade standardiseeritud astmiku alusel (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
56. Komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude summa ühikuhindade standardiseeritud astmiku alusel	
57. Avaliku sektori kulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastavad komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblikele avaliku sektori kuludele ühikuhindade standardiseeritud astmiku alusel	
58. Ühikuhindade standardiseeritud astmiku jaoks kasutatava ühiku määratlus	
59. Iga ühikulise elemendi maksetaotluses märgitud tarnitud ühikute arv	
60. Iga ühikulise elemendi ühe ühiku hind	
Toetusesaaja maksetaotlustes sisalduvate kulude andmed ühekordsete maksete alusel (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
61. Komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude summa ühekordsete maksete alusel	
62. Avaliku sektori kulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastavad komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblikele avaliku sektori kuludele ühekordsete maksete alusel	
63. Iga ühekordse makse kohta toetuse tingimusi sätestavas dokumendis kokku lepitud tulemused (väljundid või tulemused) ühekordsete maksete tegemise alusena	
64. Iga ühekordse makse kohta toetuse tingimusi sätestavas dokumendis kokkulepitud summa	
Toetusesaaja maksetaotlustes sisalduvate kulude andmed kindlate maksemäärade alusel (tegevuse puhul kasutatavas valuutas)	
65. Komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude summa kindlate maksemäärade alusel	
66. Avaliku sektori kulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastavad komisjonile deklareeritud rahastamiskõlblikele kuludele kindlate maksemäärade alusel	

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
Andmed toetusesaajalt tagasi nõutud summade kohta	
67. Iga tagasinõudmisotsuse kuupäev	
68. Igast tagasinõudmisotsusest mõjutatud avaliku sektori toetuse summa	
69. Igast tagasinõudmisotsusest mõjutatud rahastamiskõblikud kogukulud	
70. Iga tagasinõudmisotsuse järgselt toetusesaaja poolt tagasi makstud summa kättesaamise kuupäev	
71. Tagasinõudmisotsuse järgselt toetusesaaja poolt tagasi makstud avaliku sektori toetuse summa (ilma intressside või viivisteta)	
72. Toetusesaaja poolt tagasi makstud avaliku sektori toetusele vastavad rahastamiskõblikud kogukulud	
73. Tagasinõudmisotsuse alusel tagasi saamata jääv avaliku sektori toetuse summa	
74. Tagasi saamata jäävale avaliku sektori toetusele vastav abikõblik kogukulu	
Komisjonile esitatud maksetaotlusi käsitlevad andmed (eurodes)	
75. Iga tegevusest tekkinud rahastamiskõblikke kulusid sisaldava maksetaotluse esitamise kuupäev	
76. Igas maksetaotluses sisalduv toetusesaajal tekkinud ja tegevuse rakendamisel makstud rahastamiskõblike avaliku sektori kulude kogusumma	
77. Igas maksetaotluses sisalduv tegevusega seotud avaliku sektori kulude kogusumma määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses	
Andmed komisjonile määruse (EL) nr 223/2014 artikli 48 kohaselt esitatud arvepidamise kohta (eurodes)	
78. Iga tegevusest tekkinud kulusid sisaldava arvestusandmiku esitamise kuupäev	
79. Sellise arvestusandmiku esitamise kuupäev, milles sisalduvad tegevuse lõplikud kulud pärast tegevuse lõpuleviimist (kui rahastamiskõblikud kogukulud on vähemalt 1 000 000 eurot (määruse (EL) nr 223/2014 artikkel 51))	
80. Andmikus sisalduvad tegevuse rahastamiskõblikud avaliku sektori kogukulud, mis on sisestatud sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemidesse	
81. Tegevuse rakendamisel tekkinud avaliku sektori kulude kogusumma määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastab andmikus sisalduvatele tegevuse rahastamiskõblikele avaliku sektori kogukuludele, mis on sisestatud sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemidesse	

Andmeväljad	Rakenduskava liik, mille puhul andmeid ei nõuta
82. Toetusesaajale tehtud maksete kogusumma määruse (EL) nr 223/2014 artikli 42 lõike 2 tähenduses, mis vastab andmikus sisalduvatele avaliku sektori rahastamiskõlblikele kogukuludele, mis on sisestatud sertifitseerimisasutuse arvestussüsteemidesse	
83. Tegevuse andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta jooksul tühistatud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusumma	
84. Avaliku sektori kogukulud määruse (EL) nr 223/2014 artikli 2 punkti 12 tähenduses, mis vastavad andmikus sisalduvatele raamatupidamisaasta jooksul tühistatud avaliku sektori rahastamiskõlblikele kogukuludele	
85. Tegevuse andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta jooksul tagasi nõutud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusumma	
86. Avaliku sektori kogukulud, mis vastavad tegevuse andmikus sisalduvale raamatupidamisaasta jooksul tagasi nõutud avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummale	
87. Tegevuse andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta lõpuks tagasi nõutavate avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusumma	
88. Avaliku sektori kogukulud, mis vastavad tegevuse andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta lõpuks tagasi nõutavate avaliku sektori rahastamiskõlblike kulude kogusummale	
89. Tegevuse andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta lõpu seisuga tagasi saamata jääv rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude kogusumma	
90. Avaliku sektori kogukulud, mis vastavad andmikus sisalduvate raamatupidamisaasta lõpu seisuga tagasi saamata jäävale rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude kogusummale	
<p>(¹) Toetusesaaja mõiste hõlmab vajaduse korral ka muid asutusi, kes kannavad tegevusest tekkinud kulusid, mida käsitatakse toetusesaaja kuludena.</p> <p>(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2004/18/EÜ, 31. märts 2004, ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).</p> <p>(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/23/EL, 26. veebruar 2014, kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).</p>	

II LISA

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavad põhinõuded ning nende klassifitseerimine seoses nende tõhusa toimimisega, millele osutatakse artiklis 9

Tabel 1

Peamised nõuded

	Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavad põhinõuded	Asjaomased asutused	Ulatus
1	Funktsioonide piisav eraldatus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele	Korraldusasutus	Sisekontrollikeskkond
2	Tegevuste sobiv valik.	Korraldusasutus	
3	Toetusesaajate piisav teavitamine valitud tegevuste puhul kohaldatavatest tingimustest.	Korraldusasutus	Juhtimis- ja kontrollitoidingud
4	Piisavad juhtimise kontrollitoidingud.	Korraldusasutus	
5	Kasutusel tõhus süsteem tagamaks, et kõiki kulude ja audititega seotud dokumente säilitatakse, et kindlustada piisav kontrolljälg.	Korraldusasutus	Juhtimis- ja kontrollitoidingud/seire
6	Töökindel süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks seire, hindamise, finantsjuhtimise, kontrolli ja auditeerimise otstarbel	Korraldusasutus	
7	Proportsionaalsete pettusevastaste meetmete tulemuslik rakendamine	Korraldusasutus	Juhtimis- ja kontrollitoidingud
8	Asjakohased menetlused juhtimisdeklaratsiooni ning lõplike auditiaruannete ja tehtud kontrollimiste igaaastaste kokkuvõtete koostamiseks.	Korraldusasutus	
9	Funktsioonide piisav eraldatus ning piisavad süsteemid aruandluseks ja seireks juhtudel, kui vastutav asutus usaldab ülesannete täitmise teisele asutusele	Sertifitseerimisasutus	Sisekontrollikeskkond
10	Asjakohased menetlused maksetaotluste koostamiseks ja esitamiseks.	Sertifitseerimisasutus	Juhtimis- ja kontrollitoidingud/seire
11	Sobiv elektrooniline arvepidamine deklareeritud kulude ja vastava avaliku sektori panuse säilitamiseks.	Sertifitseerimisasutus	
12	Sobiv ja täielik arvestus tagasi nõutavatest, tagasi nõutud ja tühistatud summadest.	Sertifitseerimisasutus	Juhtimis- ja kontrollitoidingud
13	Asjakohased menetlused aastaaruannete koostamise ning nende terviklikkuse, täpsuse ja õigsuse sertifitseerimiseks	Sertifitseerimisasutus	
14	Piisav funktsioonide eraldatus ning piisavad süsteemid tagamaks, et mis tahes muu asutus, kes teeb programmi auditeerimisstrateegia kohaselt auditeid, on oma tegevuses vajalikul määral sõltumatu ning võtab arvesse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditeerimisstandardeid.	Auditeerimisasutus	Sisekontrollikeskkond

Juhtimis- ja kontrollisüsteemile esitatavad põhinõuded		Asjaomased asutused	Ulatus
15	Piisavad süsteemiauditid.	Auditeerimisasutus	Kontrollitoimingud
16	Piisavad tegevusauditid.	Auditeerimisasutus	
17	Piisavad raamatupidamise aastaaruannete auditid.	Auditeerimisasutus	
18	Piisavad menetlused usaldusväärse auditiarvamuse esitamiseks ja iga-aastase kontrolliaruande koostamiseks.	Auditeerimisasutus	

Tabel 2

Juhtimis- ja kontrollisüsteemidele esitatavate põhinõuete klassifikatsioon seoses toimimisega

Kategooria 1	Toimib hästi. Ei vaja parandamist või vajab väheolulist parandamist.
Kategooria 2	Toimib. Vajab mõningast parandamist.
Kategooria 3	Toimib osaliselt. Vajab olulist parandamist.
Kategooria 4	Sisuliselt ei toimi.